

VÁCLAV VELČOVSKÝ

náměstek pro řízení sekce mezinárodních vztahů, EU a ESIF
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Praha, 27. duben 2022
Č. j.: MSMT-10296/2022-1

Vážení členové předsednictva Rady vysokých škol,

důrazně se ohrazuji proti usnesení Rady vysokých škol (RVŠ) ze dne 21. 4. 2022 týkajícímu se přípravy výzvy Špičkový výzkum z Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK). Ve výše uvedeném usnesení předsednictvo Rady vysokých škol uvádí vysoce zavádějící a extrémně nepřesné informace. Maje na zřeteli dobré jméno mnou řízené sekce i Řídicího orgánu OP JAK, uvádím Vaše tvrzení na pravou míru, neboť jsou v rozporu s veřejným zájmem a mohou narušit důvěru v Řídicí orgán OP JAK.

Parametry nastavení výzvy, její indikátory a způsob hodnocení jsou Řídicím orgánem OP JAK připravovány již delší dobu, nikoliv tedy *na poslední chvíli*, jak je v usnesení uvedeno. Vzhledem k tomu, že souběžně probíhala a stále ještě probíhají vyjednávání podmínek OP JAK s Evropskou komisí, nebylo možné na oficiálních platformách projednat výzvu dříve, než budou alespoň zásadní nastavení OP JAK jasná. Naopak je třeba podotknout, že byť stále ještě nedošlo k finálnímu schválení OP JAK ze strany Evropské komise, byly Řídicím orgánem OP JAK s vědomím všech rizik svolány první oficiální platformy, a to právě v zájmu co nejvčasnějšího zahájení projednávání připravovaných výzev s nejdůležitějšími stakeholdery.

Řídicí orgán OP JAK tak činí proto, aby bylo možné klíčové výzvy vyhlásit již krátce po schválení programu. V případě výzvy Špičkový výzkum pak zejména z toho důvodu, aby i přes předpokládaný náročný proces hodnocení (zahrnující ve značné míře také hodnocení zahraničními experty) byla úspěšným projektům umožněna co nejdelší doba realizace a současně všem žadatelům adekvátně dlouhý čas na přípravu.

Nastavení výzvy bylo v její přípravné fázi v předstihu taktéž konzultováno s řadou expertů, a to jak z věcné sekce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), z Technologického centra Akademie věd, v neposlední řadě také s panem náměstkem ministryně pro vědu, výzkum a inovace prof. Ing. Štěpánem Jurajdou, Ph.D.

Veškeré parametry výzvy mají své odůvodnění dané jejím zacílením na špičkový, interdisciplinární výzkum s výrazným prvkem internacionalizace a do budoucna výrazným potenciálem pro aplikovatelnost výsledků. Je absolutně zásadní vnímat rozdíl mezi možnou

podporou ze strany MŠMT, které je oprávněno z operačních programů podporovat tzv. orientovaný či aplikovatelný výzkum (nikoliv však základní výzkum typu „blue sky research“), a ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), jež se v Operačním programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK) soustředí na výzkum aplikovaný. To je také důvodem nastavení aktivit výzvy, její indikátorové soustavy i hodnotících kritérií. To však v žádném případě nediskriminuje instituce, které v minulosti prokázaly schopnost generovat aplikované výsledky. Výzva cílí primárně na výzkum „orientovaný“, avšak umožňuje výzkumným projektům vytvářet i aplikační výsledky, jedná-li se o výzkum nezávislý, tedy podpořitelný tzv. mimo režim veřejné podpory. Indikátorová soustava proto obsahuje volitelné indikátory, jako jsou patentové přihlášky či vybrané druhy ostatních nepublikačních výsledků, které odpovídají kategorii č. II. Nepublikační výsledky přílohy č. 4 Definice druhů výsledků Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací schválené usnesením vlády dne 8. února 2017 č. 107.¹ V rámci hodnocení projektů z tohoto důvodu budou z povahy věci zvýhodněny ty projekty, které budou mít významnější aplikační potenciál.

Důrazně se ohrazuji vůči tomu, že by výzva byla nastavena jakkoliv *diskriminačně*. Takovéto tvrzení vnímám jako nepřijatelný útok na Řídicí orgán, který se minimálně od roku 2015, co stojím v jeho čele, snaží přistupovat k agendě evropských fondů s maximálním akcentem nejen na legalitu, ale také legitimitu všech procesů. Vytváříme vždy taková nastavení, aby bylo an sich dosaženo cílů výzvy. Věřím, že nemusím připomínat, že k tomu patří také začlenění všech významných stakeholderů do všech fází přípravy.

Výzva je otevřena všem výzkumným organizacím, jež prokáží dosavadní schopnost generovat výzkumné výsledky a vést objemově významný projekt. Je pak na každé výzkumné organizaci, aby v rámci své vnitřní prioritizace předložila takový projekt / projekty, které mají z jejího pohledu největší potenciál k podpoře. Výzva má podpořit projekty výzkumně excelentní, a to nikoliv z českého pohledu, ale z evropského.

Zda bude výzkumný záměr podpořen, bude záležet na jeho kvalitě a kvalitě odborného týmu, který bude výzkumný záměr realizovat. Toto bude předmětem věcného hodnocení, které bude zajištěno z velké části zahraničními odborníky.

Výzvě Špičkový výzkum přidělil Řídicí orgán dosud nejvyšší plánovanou alokaci v OP JAK, jež dosahuje cca 10 % celkové alokace OP JAK a cca 20 % alokace pro oblast výzkumu a vývoje v OP JAK. Činí tak proto, že (podobně jako Vy) chápe tuto výzvu jako významný nástroj rozvoje vysoce kvalitních výzkumných týmů v České republice. Operační program je nutné vnímat jako celek, jenž má celou řadu cílů, které jsme povinni naplnit. Mezi ty významné patří například vybudování podmínek a infrastrukturního zázemí pro otevřenou vědu v ČR, modernizace velkých výzkumných infrastruktur, rozvoj mezisektorové spolupráce, rozvoj infrastrukturní základy pro doktorské studijní programy na vysokých školách, podpora účasti v programu Horizont Evropa, podpora genderové rovnosti v oblasti výzkumu a vývoje, rozvoj chytré specializace v oblasti výzkumu, vývoje a inovací na národní i regionální úrovni a mnohé další. Další posílení výzvy Špičkový výzkum by z povahy věci devalvovalo myšlenku excellence evropského rozměru a znamenalo by také oslabení plnění dalších cílů, k nimž se ČR zavázala a jež byly nastaveny jako komplex opatření, díky nimž může dojít k celostnímu posunu v rozvoji VaVal v ČR. Bez těchto dalších intervencí by OP JAK nikdy nebyl schválen.

¹ <https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=799796>

Řídicí orgán OP JAK je otevřen konstruktivní diskuzi a po jednání Plánovací komise programu (PKP), kde byla výzva Špičkový výzkum projednávána, jsem osobně obeslal členy této platformy, mezi které patří také zástupce RVŠ, s návrhy možných řešení nejvíce diskutovaných bodů. Ty vycházejí z diskuse na plénu i z uplatněných připomínek. Budou se dále projednávat na začátku května.

Vážené dámy, vážení pánové, věřím, že se zástupce RVŠ výše zmíněného jednání zúčastní, podobně jako se účastnil všech předchozích jednání týkajících se této výzvy. Udělám vše proto, aby diskuse byla plodná a konstruktivní a abychom se společnými silami dobrali výsledku, jenž učiní z výzvy Špičkový výzkum kvalitně nastavený nástroj pro podporu top orientovaného výzkumu v České republice, což je jejím primárním cílem. Aby byla diskuse konstruktivní, je zásadní prezentovat pravdivá fakta. Vzhledem k tomu, že je Vaše usnesení zveřejněno na webu RVŠ, bude také tento dopis zveřejněn na webu MŠMT, resp. Řídicího orgánu OP JAK.

S pozdravem

Vážení členové předsednictva rady vysokých škol
AGENTURA RADY VYSOKÝCH ŠKOL
José Martího 31
162 52 Praha 6